

HODNOTENIE PUBLIKAČNEJ ČINNOSTI SAV ALEBO ČO PREDCHÁDZALO VÝKONOVÉMU FINANCOVANIU

Publikačná činnosť vedeckých pracovníkov SAV sa spracovávala v SAV od roku 1986 v informačnom systéme CDS ISIS. Výsledkom tejto činnosti bola databáza ASEP, ktorá v roku 1998 obsahovala 24 tisíc záznamov. Do roku 2002 však išlo o **lokálnu databázu** bez možnosti vystavenia na internete.

V roku 2002 sme začali používať komerčný knižničný softvér (Advanced Rapid Library), ktorý využívame doteraz formou outsourcingu. Pracuje na princípe server – klient, vďaka čomu je možné, aby do **centrálnej databázy** online **kladali údaje všetky pracoviská SAV**.

Ide o spoločnú, t. j. **centrálnu databázu, ale zber vstupných údajov je decentralizovaný**. Každý ústav SAV zodpovedá za vkladanie údajov o publikačnej činnosti svojich autorov. Ústredná knižnica SAV poskytuje podporu ústavom, zabezpečuje školenia spracovateľov, nastavenia a výstupy systému, odstraňuje systémové chyby a zabezpečuje sprístupňovanie publikačnej činnosti na internete.

Treba však skonštatovať, že skutočne celoakademickou sa databáza stala až vďaka:

- A/ prijatiu Smernice P SAV č. 573/A/03/2007 o evidencii a kategorizácii publikačnej činnosti a ohlasov v SAV, ktorá zaviedla POVINNOSŤ ústavov spracovávať svoje údaje,
- B/ a reálne, teda **de facto, až zavedením ELVYS – elektronickej výročnej správy**.

Do výročnej správy Výpočtové stredisko SAV zabezpečuje generovanie štatistík o publikačnej činnosti a ohlasoch a tiež kompletný zoznam publikačnej činnosti za daný rok a zoznam citácií na publikácie ústavu, ktoré boli publikované v predchádzajúcom roku.

Benefity centrálnej databázy publikačnej činnosti:

- **jeden vstup, opakované využitie výstupov** (výročná správa, evaluácie, akreditácia, personálna bibliografia, grantové žiadosti, kariérne postupy...),

- kooperatívna katalogizácia (zdrojový dokument je v databáze iba raz),
- webové formuláre pre autorov na zapisovanie prác (využívajú sa minimálne, lebo takto vytvorený záznam aj tak musí oprávnený operátor cez klienta dopracovať a verifikovať),
- bezpečné uloženie údajov, zálohovanie,
- jednotná prezentácia (štandardné zobrazovacie formáty),
- vyhľadávací nástroj, informačná hodnota,
- rôzne druhy **tlačových zostáv**,
- štatistiky,
- **prenos údajov na websav** – interoperabilita (stránky ústavu, osobná stránka zamestnanca),
- **automatické generovanie** údajov a zoznamov publikačných výstupov **do výročnej správy ústavu**,
- perspektívne: zdroj metadát pre budovanie fulltext repozitára,
- **zdroj informácií pre potreby hodnotenia vedy.**

Publikácie / Publications

Department: SAVEXFYZ - Ústav experimentálnej fyziky SAV
Year of publication 2012–2015

Statistics publication category

ABC	Chapters in scientific monographs published abroad	9
ABD	Chapters in scientific monographs published in Slovak publishing houses	1
ADCA	Scientific papers in foreign journals registered in Current Contents Connect with IF (impacted)	343
ADDA	Scientific papers in domestic journals registered in Current Contents Connect with IF (impacted)	3
ADEB	Scientific papers in other foreign journals not registered in Current Contents Connect without IF (non-impacted)	13
ADFB	Scientific papers in other domestic journals not registered in Current Contents Connect without IF (non-impacted)	6
ADMA	Scientific papers in foreign impacted journals registered in Web of Sciences or Scopus	16
ADMB	Scientific papers in foreign non-impacted journals registered in Web of Sciences or Scopus	41
ADNA	Scientific papers in domestic impacted journals registered in Web of Sciences or Scopus	2
AECA	Scientific papers in foreign peer-reviewed proceedings and shorter chapters in foreign scientific monographs or academic/university textbooks	2
AED	Scientific papers in domestic peer-reviewed proceedings, monographs	4

Obrázok 1. Štatistický výstup pre akreditácie

Výstupy / využitie:

- online katalóg publikačnej činnosti (možnosti vyhľadávania podľa rôznych selekčných kritérií) – internet;
- katalóg je čiastočne integrovaný do EBSCO Discovery Service,
- možnosť tvorby zostáv a zoznamov vrátane štatistík – cez internet,
- možnosť tvorby špeciálnych výstupov cez klienta v rôznych formátoch (vrátane CSV s konverziou do excelovského súboru).

V súčasnosti kladieme dôraz práve **na interoperabilitu**.

Do záznamov o autorovi umožňujeme zapisovať rôzne iné identifikátory (ResearchID, ScopusID, ORCID).

Meno	Ing. Omastová Mária PhD.
Dáta	1962-
ORCID	0000-0003-0210-5861
Pracovisko	SAVPOLYM Ústav polymérov SAV
Odkazy	 (2) Publikačná činnosť SAV - azn (343) Publikačná činnosť SAV - ČLÁNKY

Do záznamov o článkoch pripájame ID z platformy WoS a Scopus, rovnako DOI, čo umožňuje priame prelinkovanie do scientometrických databáz.

Termin	'samuely peter 1956'			Autor	 Samuely Peter 1956 ; SAVEXPYZ - Ústav experimentálnej fyziky SAV
				Zdroj.dok.	 Annalen der Physik. Vol. 525, no. 12 (2013), p. A185-A187
				Jazyk dok.	eng - angličtina
				Druh dok.	RBX
				Katal.org.	SAV
				KPC	ADCA - Vedecké práce v zahraničných karentovaných časopisoch impaktovaných
				Rok vykazovania	2013
				Impakt faktor	2012: 1.510
				Registrované v	WOS
				Registrované v	SCOPUS
				Registrované v	CCC
				DOI	10.1002/andp.201300745

set "#1")	
v Temperature Physics Kosice / Samuely Peter	
/ Samuely Peter	
yme room at the bottom / Samuely Peter	
films near superconductor-insulator transition / Szabó Pavol	
films near superconductor-insulator transition / Szabó Pavol	
superconducting energy gap. The case of MgB2 and pnictides / Samuely Peter	
in 122-type family of iron pnictides / Samuely Peter	
ctors / Samuely Peter	
vý typ vysokoteplotných supravodičov / Samuely Peter	
activity and charge density waves in CuxTiS2 / Samuely Peter	

Z JCR, Scopus a Scimago importujeme do našej databázy metriky (napr. Impact Factor, Scimago Journal Rank, Best quartil, CiteScore), ktoré sa využívajú pre potreby hodnotenia.

Názov	Annalen der Physik					
Vyd.údaje	<u>Weinheim</u> : <u>Wiley</u>					
ISSN	0003-3804 (print) ; 1521-3889 (online)					
Jazyk dok.	mul - mnohojazyčný					
Krajina	DE - Nemecko					
Druh dok.	BCA					
Katal.org.	SAV					
Odkazy	 (4) - ČLÁNKY					
rok	IF	IF Q (best)	JCR Av Jour IF Perc	SJR	SJR Q (best)	CiteScore
1999	0.959					
2008	1.161					
2009	1.844					
2010	0.861					
2011	0.841					
2012	1.510					
2013	1.483					
2014	3.048	1	85.256	1.378	Q1	1.94
2015	3.443	1	86.709	1.441	Q1	2.32
2016	3.039	1	84.177	1.583	Q1	2.70

Treba povedať, že ÚK SAV nie je pracoviskom pre hodnotenie vedy, lebo to v prípade každoročných evaluácií náleží príslušnému oddeleniu vied, v konečnom dôsledku Predsedníctvu SAV (v prípade 4-ročných akreditácií v ostatnom roku zahraničnému panelu odborníkov a Akreditačnej komisii SAV), ale v posledných štyroch rokoch **spracováva podklady pre potreby týchto orgánov.**

Podklady sa spracovávajú zvyčajne podľa **ad hoc** zadania buď Predsedníctva SAV ako kolektívneho orgánu, alebo jeho predsedu, ale je veľmi dôležité k týmto **zadaniam pristupovať proaktívne.** Je nevyhnutné so zadá-

vateľom hovoriť a často korigovať zadanie jednak preto, že databáza SAV predsa len nie je WoS ani Scopus, čiže nedosiahneme výsledky a citačné analýzy na pár kliknutí, jednak sme limitovaní časovým hľadiskom, lebo pred rokom 2010 nemôžeme zaručiť úplnosť údajov, a tým, že sa databáza robí decentralizovane, ÚK SAV nevie (nevedela) zaručiť ani jej úplnú vierohodnosť.

Čo je ešte podstatnejšie, zadávateľ zvyčajne úplne presne nevie, čo vo výsledku potrebuje, nepozná možnosti databázy, používa termíny, ktoré si rozlične interpretuje, nemusí si uvedomiť, že každá databáza pracuje s inou množinou bibliografických údajov, s inými metrikami a pod.

Pôvodné zadanie sa môže časom zmeniť, ale môžeme s potešením konštatovať, že po ostatnom Predsedníctve SAV s ÚK SAV po vzájomnej komunikácii Predsedníctvo chápe, že nie je dobré meniť pravidlá v priebehu hodnoteného obdobia a že nie je dobré žiadať od ústavov iné údaje, než máme v databáze.

Čo sa týka možností databázy ako takej a jej funkcionality, treba povedať, že dodávateľská firma nám vychádza v ústrety a robí podľa potreby zmeny, ktoré sú nutné, aby sme – my ani oni – naše vedenie nesklamali.

Než sme sa dostali v SAV k výkonovému financovaniu, stručne spomenieme zopár analýz, ktoré tomu predchádzali.

1. Výstupy pre výročné správy

Dnes už štandardná funkcia: pri generovaní VS sa generujú do tabuliek v obsahu správy čísla o vybraných kategóriách publikačnej činnosti (rok vykazovania + doplnok predchádzajúceho roka), vygeneruje sa úplný textový výstup publikácií a druhý výstup ohlasov (rok dozadu + doplnky dva roky dozadu).

Kreovanie týchto tabuliek nebolo tiež jednoduché. V SAV platí pravidlo, že sa vyказuje to, čo nesie afiliáciu pracoviska SAV, alebo je pracovisko SAV domovským pracoviskom autora, v krajom prípade – ak nie je uvedená žiadna afiliácia – má riaditeľ právo povedať (a povinnosť obhájiť), že práca vznikla na pracovisku. Takže tabuľky podľa týchto pravidiel mávali tri stĺpce, pričom riadky nekopírovali vždy kategórie, ale skôr ich zoskupovali do skupín.

2. „Analýza výstupov výskumnej činnosti organizácií SAV 2010 – 2014“ (zadanie 13.8.2015 uznesením č. 720.C)

Po vzore Univerzity Komenského v Bratislave si Predsedníctvo SAV žiadalo analýzu každého ústavu, pričom zadanie bolo v istých častiach úplne nerealizovateľné.

Bolo to spôsobené práve rôznou interpretáciou pojmov, rozličnou mierou vedomostí o problematike vykazovania publikácií, ale predovšetkým tým, že (na rozdiel od verejných vysokých škôl) sme do roku 2015 pracovali podľa starej Smernice o EPČaO v SAV, ktorá nemala WoS a Scopus kategórie.

Príklady zadania:

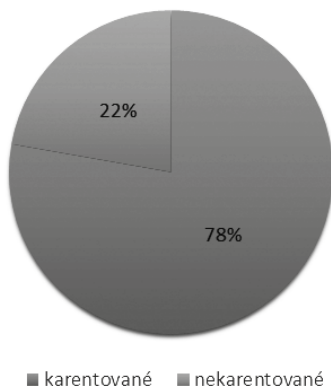
- počet publikácií CC (*vedeckých, odborných, aj abstrakty... ?*)
- počet publikácií WoS/Scopus mimo CC (*nemali sme kategóriu, teda ako to zistiť?*)
- iné recenzované publikácie a zborníky (počet) – (*mali sme iné kategórie, zborníky ako celok alebo práce v nich?*)
- ostatné (počet) (*všetky alebo len vedecké ? ...*)
- počet monografií vydaných v renomovaných vydavateľstvách (zoznam podľa akreditačnej komisie SR) ???? – *nič také neexistuje*
- počet kapitol v monografiách vydaných v renomovaných vydavateľstvách (zoznam podľa akreditačnej komisie SR) ???? – *nič také neexistuje*
-
- Pre každú kategóriu určiť počet na tvorivého pracovníka pre každú organizáciu. *Nikdy sa nere realizovalo, ale nasledovala na požiadanie predsedu SAV iná analýza (viď ďalej).*
- zanalyzovať za obdobie 2010 – 2014 pre jednotlivé organizácie publikovanie v CCC a WoS-Scopus časopisoch (zvoliť alternatívu):
 - počet použitých CCC /WOS, SCOPUS časopisov
 - počet použiteľných časopisov (% využitých časopisov)*Kto určí, ktoré časopisy sú potenciálne využiteľné pre ústav?*

Čo sme mohli urobiť? Začali sme do záznamov spätne doťahovať ID v CCC, WoS a Scopus, aby sme vedeli, ktorý časopis (dokument) je kde indexovaný. Venoval sa tomu každý „použiteľný“ zamestnanec ÚK SAV (nad rámec svojich pracovných úloh).

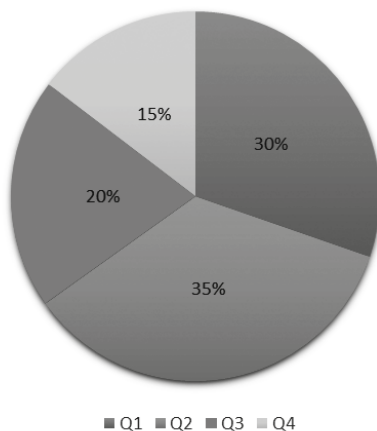
Dali sme si vyrobiť CVS výstup, ktorý sa dal transformovať do excelu a s ním už sme vedeli nejako pracovať (porovnávať so zoznamami CCC, WoSCC a Scopus časopisov), videli sme, či je alebo nie je citácia a pod.

Pokiaľ sme niečo nedokázali urobiť, ponúkli sme Predsedníctvu SAV riešenie, ktoré sa zadaniu najviac približovalo. Navyše sme chceli, aby oni boli tí, ktorí určia nejakú použiteľnú množinu publikácií, s ktorými máme výstupy ústavu porovnávať (hlavne v oblasti vedeckých monografií). Každé oddelenie vied malo dodať zoznam renomovaných vydavateľov a každé k tomu pristúpilo inak.

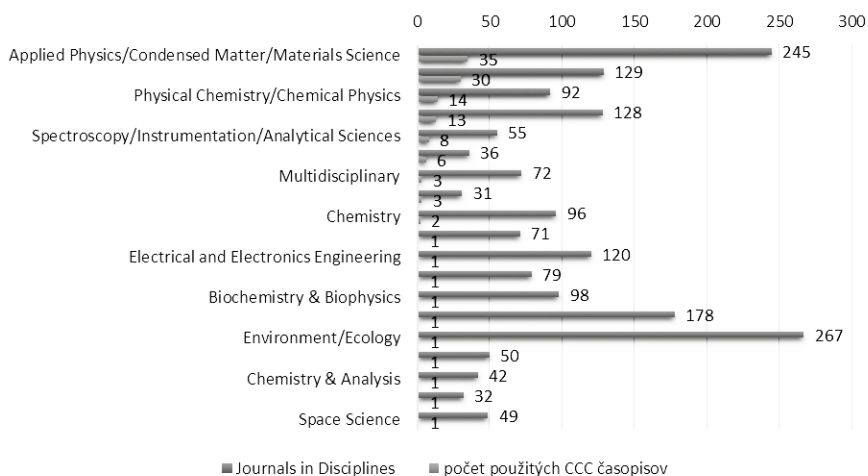
Počty (čísla) publikačných výstupov za každý ústav sme dodali v tabuľkách. Analýzu použitých a použiteľných zdrojových časopisov sme napokon robili v porovnaní s platformou WoS a jej súčasťami, t. j. Current Contents Connect a Journal Citation Reports. Okrem grafu, ktorý ukazoval, koľko prác z impaktovaných časopisov publikoval ústav v jednotlivých kvartiloch (JCR best Q), sme špecifikovali, v akých CCC kategóriách a WOS disciplínach boli jednotlivé časopisy zaradené. Predpokladali sme, že keď týmto spôsobom zistíme, ktoré kategórie sú pre ústav relevantné, budeme vedieť vyrátať, aké percento časopisov z danej kategórie (alebo disciplíny) ústav využil. Matematicky sme to síce urobili, ale výstupy sa nedali jednoznačne interpretovať, lebo v mnohých prípadoch ústav publikoval v časopise, ktorého kategória vôbec nevystihovala profil zamerania ústavu.

Percento karentovaných časopisov z počtu časopisov, v ktorých ústav publikoval 2012 – 2016

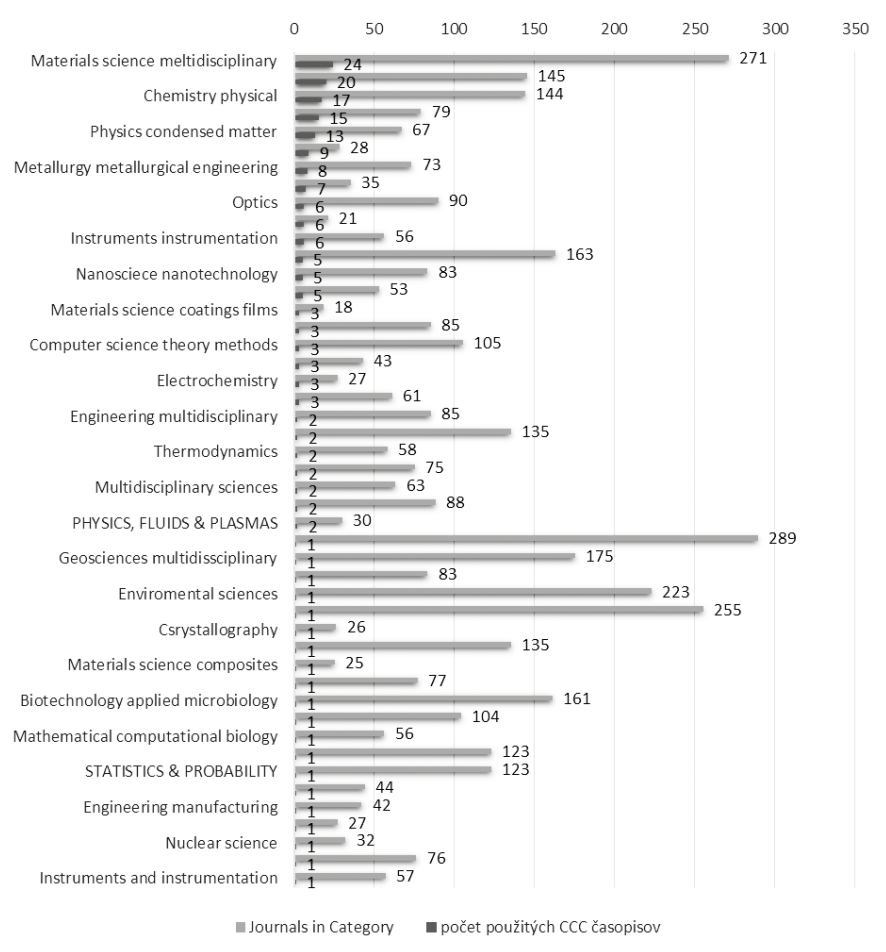
Kvartil karentovaných časopisov, v ktorých ústav publikoval 2012 – 2016

Využitie CCC časopisov v rámci CCC disciplín

3. „Analýza publikačnej činnosti osôb v SAV za roky 2010 – 2014 “

Sami sme si definovali, že ideme pracovať podľa zoznamov „vedeckých“ pracovníkov, ktoré sú prílohou výročnej správy organizácie SAV. Do štatistických výstupov za jednotlivých pracovníkov sme uviedli aj ich prepočítaný úväzok, ktorý za sledované obdobie v ústave odpracovali, lebo poskytnúť len

Využitie CCC časopisov v rámci WOS kategórie

absolútne čísla by bolo zavádzajúce. Veľký problém, ktorý sa síce neobjavil len pri tejto analýze, ale najviac sa potvrdil, bol ten, že v mnohých prípadoch autor reálne napísal len časť spojeného diela (napr. jednu autorizovanú kapitolu v monografii), ale ústav si vykázal celok, resp. autor si nesprávne vykázal spoluautorstvo celku. Rovnako sa potvrdila naša téza, že si ústavy zamieňajú rolu autora a rolu editora alebo zostavovateľa publikácie.

4. Výstupy pre akreditácie vedeckých organizácií v SAV

Pozitívne hodnotíme, že Akreditačná komisia SAV s nami spolupracovala pri koncipovaní akreditačného dotazníka. Spoločne sme prijali zásadu, že nemôžeme požadovať nič, čo nie je možné vytiahnuť z databázy ARL. Keďže išlo o zahraničný panel, dali sme preložiť do angličtiny kategórie publikačnej činnosti a ohlasov, ktoré boli nasadené do anglickej verzie websav, pričom v rámci generovania automatických výstupov za ústav sme zabezpečili (popri konkrétnom roku a všetkých rokoch) možnosť nastaviť časové hľadisko akreditovaného obdobia.

Zdôvodnili sme Akreditačnej komisii SAV, že nemožno použiť metódu matematického zráťania štatistických výstupov za jednotlivé roky podľa výročných správ, ale pripravili sme osobitné výstupy za každý ústav, v ktorých sme hľadali a snažili sa opraviť aspoň zásadné chyby v kategorizácii, ale aj v duplicitnom vykazovaní (monografia ako celok, ale súčasne rozpísaná na kapitoly...).

Pozn.: ÚK SAV nemala dovtedy žiadnu štatutárnu úlohu kontrolovať zápisy ústavov (pravdivosť). Každú zmenu musel urobiť ústav, komunikovali sme s riaditeľmi, vysvetľovali, presviedčali, aspoň tri razy sme robili opätovné kontrolné výstupy. Ústavy museli použiť do dotazníka čísla z našich podkladov a ÚK SAV sama mala kompetenciu vložiť prílohy do akreditačného spisu.

V konečnom dôsledku však ústavy pochopili, že im nechceme škodiť, a nestretli sme sa s jediným negatívnym ohlasom na našu prácu v tomto procese. Okrem toho Predsedníctvo SAV pochopilo, že bez verifikácie údajov v databáze sa SAV nezaobíde. Od mája 2018 sme vďaka tomu získali na konto mzdového fondu posilnenie o novú pracovnú pozíciu.

5. (resp. 1a) Keď bolo publikované Medzinárodné porovnanie kvality výkonu vedných odborov na Slovensku (Jurajda, Kozubek, Munich, Škoda, 2016), začalo sa hovoriť o percentiloch, kvartiloch.

Zaznamenali sme požiadavku, aby takéto sledovanie reflektovala aj osnova výročnej správy o činnosti organizácie SAV. Požiadali sme Cosmotron o import istých metrík priamo do našej databázy ARL, a to v spojení s rokom metriky. Pričom časopis, ktorý je vo viacerých kategóriách, dostáva ten najlepší kvartil. Spracovatelia publikačnej činnosti majú zakázané metriky prepisovať, keďže sa importujú strojovo.

Znie to jednoducho, ale bolo za tým veľmi veľa práce, lebo „neštandardne alebo natvrdo“ zapísanému zdrojovému dokumentu sa metrika korektne nedotiahne.

Tabuľka 2f Štatistika vedeckých prác podľa kvartilu vedeckého časopisu

Kvartil vedeckého časopisu	Q1	Q2	Q3	Q4	Spolu
Podľa IF z r. 2015 (zdroj JCR) Počet článkov / doplnky 2014	45 / 1	32 / 0	6 / 0	4 / 1	87 / 2
Podľa SJR z r. 2015 (zdroj Scimago) Počet článkov / doplnky 2014	70 / 1	13 / 0	13 / 1	6 / 0	102 / 2

6. Podklady k (finančnému) oceňovaniu špičkových prác

Za rok 2016 sa Predsedníctvo SAV po prvý raz rozhodlo oceniť špičkovú časopiseckú prácu a špičkovú vedeckú monografiu, a tiež najcitovanejšie práce.

V prípade vedeckých monografií išlo o expertný výber, pričom aj tu hrala istú úlohu ÚK SAV. Nielenže sme prekontrolovali zoznamy monografií v prílohách výročných správ organizácií, ale snažili sme sa každú jednu monografiu si prezrieť a:

- poukázať na to, ktorá publikácia nespĺňa základné formálne predpoklady toho, aby vôbec mohla byť vykázaná v kategórii vedecká monografia,
- skontrolovať uvedenie afiliácie ústavu,
- skontrolovať, či správne nemala byť vykázaná iba kapitola v monografii („kolektívne monografie“), či sa nezamieňa rola autora a editora (zostavovateľa),
- skontrolovať, či a v akom rozsahu monografiu vykazuje v CPEPČ niektorá VŠ.

V prípade časopiseckých článkov nastali vo vedení SAV diskusie o tom, aké kritérium má byť pri posudzovaní nosné. Tu sa zásadným spôsobom dostali do popredia metriky, aj keď dookola upozorňujeme na to, že **metrika časopisu nehovorí nič o kvalite publikovaného článku**.

Najskôr sme dostali zadanie, že máme dodať zoznam publikácií podľa najlepšieho percentilu, ale že máme ísť podľa Scopusu, teda SJR. Keď sme vysvetlili, že SJR je metrika z databázy Scimago Journal Ranking, a že data-

báza nemá percentily (na rozdiel od JCR z platformy WoS), tak bolo zadanie modifikované nasledovne:

Mali sme nájsť, kto z autorov zo SAV publikoval v roku 2016 prácu v časopise, ktorý patrí v rámci svojej oblasti (areas) medzi 1% časopisov s najvyšším SJR. A našli sme také. Z nich sme vylúčili práce viac ako 25 autorov (kolaborácie). Treba ale povedať, že sme zadávateľovi posunuli excelovské výstupy článkov za celú akadémiu, kde mali v stĺpcoch aj iné metriky zdrojového dokumentu. Keď sme pozerali len absolútne hodnoty SJR alebo IF, tak by ten výber bol iný. Výber z množiny jedného percenta „najlepších“ časopisov (s najvyšším číslom SJR) v oblasti predsa len otváral možnosť zabodovať aj iným odborom, ako tým, kde existujú časopisy v vysokým IF a SJR (napr. Archeologický ústav SAV).

Najcitovanejšiu prácu si navrhovali na ocenenie ústavy, pričom táto práca musela byť nielen najviac citovaná v rokoch 2013-2015, ale zároveň musela spĺňať počet citácií podľa roku vydania a oblasti ako „highly cited“ ESI (WoS). Pre rok 2016 sa hľadalo vo všetkých prácach (aj starých). I. a II. OV bralo do úvahy len citácie z WOSCC a Scopus, v III. OV mohlo ísť aj o iné citácie (recenzie a kritiky nie).

Za rok 2017 zadanie pre články zostalo rovnaké, ale najcitovanejšia práca za roky 2014 – 2016 nemohla byť staršia ako publikovaná po roku 2008 vrátane, pričom podklady sme dodávali P SAV my, teda ÚK SAV. Robili sme to len tak, že sme si urobili výpisy ohlasov za roky 2014 – 2016 na práce vydané v rokoch 2008 – 2016 a potom sme manuálne hľadali, ktorá práca má najviac citácií. Norma highly cited sa už nepoužila, ale, pokiaľ vieme, normoval sa počet citácií priemerným počtom citácií podľa ESI oblastí. V prípade humanitných vied sa určila norma ako pre matematiku.

Zadávateľ bol prekvapený z toho, že sa s databázou ARL nedá pracovať ako s WoS, teda, že si meníme ľubovoľne limity a kombinujeme kritériá a online vidíme, čo potrebujeme. To by bola veľmi príjemná predstava, keby sme mali taký **národný citačný register**.

VÝKONOVÉ FINANCOVANIE

O výkonovom financovaní v SAV sa hovorí viac rokov, a to aj tým, že bol v rámci stabilizačnej dohody daný verejný prísľub decíznej sfére, že peniaze daňových poplatníkov sa budú aj v SAV rozdeľovať podľa výkonov („hodnota za peniaze“). Objem prostriedkov vložených do tohto procesu sa skladal z peňazí získaných nad rámec bežného rozpočtu SAV (cca 1,3 mi. €), ale aj z objemu 5% mzdového fondu, ktorý bol zadržaný každej vedeckej organizácii (celkom sa delilo 2 346 892 €).

Suma finančných prostriedkov určená na hodnotenie sa prerozdělila medzi oddelenia vied podľa pomerov veľkostí mzdových fondov OV nasledovne:

1. OV 809 540 €,
2. OV 1 018 538 €,
3. OV 518 814 €.

Merateľné ukazovatele pre výkonové financovanie boli stanovené takto:

- výsledky akreditácie 43% (vrátane „spoločenského impaktu“),
- podiel zahraničných grantov 5%,
- podiel domácich grantov od subjektov verejnej správy 5%,
- podiel iných zdrojov príjmov (hospodárske zmluvy, objednávky) 2%,
- priemerný počet doktorandov v dennej forme po dizertačnej skúške 5%,
- **publikačná činnosť a ohlasy 40%**, a to 30% práce, 10% ohlasy.

Metodika výkonového financovania tiež prešla nejakými vývojovými zmenami a variantmi, znova môžeme konštatovať, že v oblasti publikačných výstupov s nami predsedníctvo komunikovalo, opäť sme dodržali zásadu, že pôjdeme podľa toho, čo vieme získať z databázy.

Zásadná vec: ÚK SAV bola poverená aspoň formálnou kontrolou správnosti zaraďovania publikácií do kategórií. Okrem toho sme museli dôsledne odkontrolovať, či sa správne dotiahli k zdrojovým dokumentom metriky, lebo vo výkonovom financovaní bol veľmi podstatným ukazovateľom **SJR best quartil**.

Okrem metrík nám pri kontrole správnosti publikácií dosť pomohli aj ID z CCC, WoS a Scopus.

Peniaze sa delili za práce za roky 2016 a 2017 a citácie za roky 2015 a 2016. Podklady spracovávala ÚK SAV za každý rok zvlášť. Vychádzali sme až z výstupov po opravách v databáze, bez ohľadu na to, čo mali ústavy vo VS za rok 2016 a 2017.

Ešte je potrebné spomenúť jednu vec, ktorá je iná vo sfére univerzít. Naša smernica umožňuje každej vedeckej práci, ktorá je vyhľadateľná vo WoSCC a Scopus, mať príslušnú kategóriu ADM..., ADN, teda aj pokiaľ je to práca zo zborníka alebo z knižnej série. Takéto práce môžu, ale nemusia byť v Scimago. A pokiaľ práca v Scimago bola, teda mala SJR, nemusela ešte mať kvartil (nový časopis, proceedings...). Aby z výkonového financovania tieto WoSCC a Scopus práce nevypadli, tak sa rozhodlo, že:

- pokiaľ zdrojový dokument v Scimago je a má SJR, určili sme mu „vymyslený“ kvartil podľa reálneho umiestnia (ranku) SJR v kategórii, v ktorej je najvyššie umiestnený,
- pokiaľ zdrojový dokument nie je v Scimago, a teda nemá SJR, dostal „vymyslený“ kvartil 4.

Tieto „vymyslené“ kvartily sme zapisovali my v ÚK SAV do ARL do zvláštneho poľa tak, že v tagovanom formáte nie sú medzi metrikami zobrazené, ale v CSV výstupe sa ukážu v úvodzovkách a do tzv. kvartilovských tabuliek generované sú.

Každé OV si určilo, ktoré kategórie vedeckých prác a ohlasov do výkonového financovania pôjdu (išlo len o vybrané vedecké práce – prvé písmeno „A“), a aké budú mať váhy.

Do súčtu citácií vedeckej organizácie SAV sa započítavali všetky citácie za roky 2015 a 2016 takto:

I. OV: v citačných databázach WOS, SCOPUS a iných citačných indexoch a databázach. Nezapočítavajú sa citácie v publikáciách neregistrovaných v citačných indexoch a recenzie na práce autorov z organizácie.

II. OV a III. OV: v citačných databázach WOS, SCOPUS a iných citačných indexoch a databázach, ako aj citácie v publikáciách neregistrovaných v citačných indexoch. Nezapočítavajú sa recenzie na práce autorov z organizácie.

Celková suma citácií pre danú vedeckú organizáciu sa normalizovala na

priemerný počet citácií vo vednom odbore organizácie, resp. na váhovaný priemer vo vedných odboroch, v ktorých organizácia vykonáva výskum pre rok 2017, podľa dvadsiatich dvoch oblastí databázy ESI - Essential Science Indicators platformy WoS.

Celá „*Metodika ročného hodnotenia a výkonového financovania vedeckých organizácií SAV v roku 2018*“ je prístupná na webe SAV v časti Dokumenty – Aktuálne dokumenty (27.2.2018).

Bibliometrické a scientometrické indikátory budú mať zaiste aj v budúcnosti pri hodnotení vedy svoje uplatnenie napriek tomu, že časť vedeckej komunity ich úplne odmieta. Ich interpretácia si ale vyžaduje mieru znalostí o ich výpovednej hodnote, ako aj znalostí o publikačnom správaní vedcov v konkrétnej vednej oblasti. Rovnako by bolo veľmi nesprávne, aby sa ich váha absolutizovala, lebo metriky časopisu nevypovedajú nič o kvalite a obsahu konkrétnej práce, ktorú vie posúdiť iba človek, teda expert. Len kombináciou týchto dvoch prístupov môžeme dospieť k istej miere objektivizácie.

Z pohľadu ÚK SAV, ktorá nehodnotí, ale poskytuje podklady k hodnoteniu, na záver konštatujeme, že:

- **so zadávateľom hodnotenia je potrebné vopred komunikovať,**
- **bez úplných a pravdivých údajov (na vstupe do databázy) to nejde,**
- **kritériá hodnotenia by mali byť vopred známe,** aj keď na druhej strane táto vedomosť môže deformovať publikačné správanie vedcov,
- **v Slovenskej republike nemáme skutočných expertov na scientometriu;** kde ich máme vziať?

Mgr. Andrea Doktorová, riaditeľka Ústredná knižnica SAV